

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et Salvatoris Nostri

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Cap. VIII. Septimam Beatitudinem esse, perfectam Pacificationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53753)

gans, & in nobis munda, quod est sordidum, quò corde puro & simplici te perfruamur largiùs.

CAPUT VIII.

Septimam Beatitudinem esse perfectam Pacificationem.

Cùm ergo accepisset acetum, dixit: Consummatum est. Verbo hoc Dominus indicavit, officiò Mediatoris, ad quod peragendum missus fuerat, se jam functum esse, & pacificasse omnia, quæ in cœlis, & quæ in terris sunt, atque adeò respondet septimæ Beatitudini: Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur. Nostrum ergo erit, contemplari primùm perfectam pacificationem, quam Filius Dei fecit in Cruce, deinde conari eam imitari, ut & nos filij Dei vocemur. Tria inter Deum & res creatas maximè dissidia erant, ad quæ concilianda Pacis sequester missus est Dominus. Primum Naturæ; nam Divina erat infinites altior & perfectior omnī re creata, & proinde chaos magnum erat

T 2

inter

inter nos & ipsum. Secundum Intellectus; nam nulla mens creata poterat scire consilium Domini, nec vias ejus, nec divinæ veritatis arcana. Tertium idque gravissimum, Voluntatis; nam Deus à Creatura ob vetera ac nova scelera meritò erat aversus, & Creatura vicissim à Deo, quem non amabat, & cui sui ipsius amorem præponebat. Hæc tria dissidia Christus Dominus conciliavit. Primum initiò vitæ suæ, quò natura creata est ita juncta Divinæ, ut eadem Persona Deus, atque Homo esset; Secundum totâ suâ vitâ: exemplis enim ac verbis docuit nos divinæ veritatis arcana, adeò ut Apostolis suis dixerit: *quacunque accepi à Patre meo, nota feci vobis.* Tertium supererat gravissimum, voluntatum. Hoc in Cruce conciliatum est, in qua Deus Homini, Homo Deo conciliatus est, quod admirabili sententia Paulus expressit: *Deus erat in Christo Mundum reconcilians sibi.* Quanti ad Universi perfectionem retulerit ea conciliatio, inde facile intelligi potest, quòd in ea Consummatio totius divini operis & perfectio consistebat. Creaverat hoc Universum Deus, & in

& in eo Principem Hominem constitue-
 rat, in Homine verò Voluntati principa-
 tum dederat, ut, cùm hæc boni cupida
 nusquam illud alibi quàm in Deo reperi-
 ret, eique se traderet, tota rerum series in-
 tegra constaret, & circulus quidam fieret,
 dum, quæ creata sunt, omnia à Deo pro-
 fecta per hominem ad Deum redirent.
 Homine igitur hujus constitutionis ordi-
 nem perturbante, dum se à Deo avertit,
 & res creatas, quibus famulis uti debebat,
 adamare & colere incepit, fiebat, ut tota
 hæc rerum Universitas id, quò unò maxi-
 mè constat, amitteret, hoc est, Ordinem,
 & Structuram. Et, quia cunctæ res à fine
 bonitatem desumunt, inde felices, inde
 perfectæ nominantur, fine sublato nihil
 erat perfectum, nihil felix, nihil bonum;
 Homo enim cùm ipse se à Deo abstraxis-
 set, nec bonus, nec felix esse poterat; cæ-
 tera autem omnia, quæ ad hominem diri-
 gebantur, ut mediò ipsò Deum attinge-
 rent, eique cuncta felicia atque perfectæ
 evaderent, postquam scelere hominis eo
 fine frustrari cœperant, & ipsa perfectio-
 ne ac felicitate sua carebant. Ita tota re-

T 3

rum

rum conditarum Universitas in summa perturbatione ac miseria versabatur. Bene igitur S. Paulus illum loquendi modum usurpat: *Per unum hominem peccatum in mundum intravit, & per peccatum mors.* Licet enim non nisi in hominem propriè peccatum & mors venerint, tamen per hominem peccatum & mors in mundum ipsum venerant, mundum ipsum perturbaverant, ac sua felicitate privaverant. Propterea necesse erat, per alium hominem Deo mundum conciliari, quod per Christum Dominum in Cruce factum est. Quo pacto autem Homo Deo conciliatus sit in Cruce, explicat idem Dominus, cum ait: *Ego, si exaltatus fuero à terra, omnia trahā ad me ipsum.* Ecce, iterum series rerum in suum ordinem restituta est; Christus enim in Cruce pendens, tum efficaciam gratiæ suæ, tum tanti amoris indicio cunctos ad se amandum traxit, atque adeò totam rerum Universitatem: ipse verò mox Deo se tradidit, dicens: *In manus tuas commendo spiritum meum:* atque ita rerum annulus quidam perfectus est, ad suum principium rebus redeuntibus, & orbe con-

Rom. 5.
v.12.

Ioan. 12.
v.32.

Lucæ 23.
v.46.

concluso. Acetum autem, quod accepit, antequam verba illa proferret, significavit Hebraicam Synagogam, quæ jam acescebat, quæ vinea olim dilecta & magnò studiò à Deo culta atque ornata, cùm maxime debuisset ei pietatis ac dilectionis vinum reddere, acetum ingrati ac sævi animi reddidit. Hoc acetum sumens Dominus ac degustans, id est, postquam de Synagogæ perfidia supremam sententiam tulit, eamque damnavit ac rejecit, & statuit Ecclesiam instituere, dixit: *Consummatum est.* Sed longè majus erat opus Deum homini conciliare, quàm hominem Deo. Hoc quoque Dominus in cruce præstitit, oblatione sui ipsius ac sanguinis effusione, quâ, quicquid offensæ ab hominibus Deus acceperat, & accepturus erat, compensavit obsequiò longè gratiore, & omnem injuriæ excedente gravitatem. Hæc de pace, quam Dominus fecit. De ea nunc agendum, quam nos facere jubemur, & quæ beatos nos facit, ac Dei Filios nominat. Ea pax est consummatio perfectionis in nobis, atque in omnibus tum privatim tum communiter: Pacis enim nomine in

Ioan. 19.

v. 30.

sacris litteris summa perfectio, & ipsa etiam beatitudo vocatur; idque non aliam ob causam, quàm quòd pacis nomine veniat ordo ac recta partium inter se conspiratio: cùm unaquæque suum locum tenet, ac munus exercet, tum omnia in pace esse dicuntur, cùm nec tyrannis vexat, nec tumultus gliscit, nec bellum fervet, sed principes imperant, magistratus jus dicunt, subditi obtemperant; in eo autem ordine rerum omnium perfectio posita est. Nobis igitur studendum est, ut pacem servemus, & ubi desit, conquiramus in nobis ipsis & in alijs. Primum in nobis ipsis in corpore, nequid nimiam in nos aut indulgentiam aut severitate peccemus; in animo, ne illum varijs agitari motibus, perturbarique patiamur; inter animum & corpus, ut alterum obsequi discat, alter imperare; inter superiorem atque inferiorem animi partem, ut hæc suas appetitiones, suos sensus in obsequium rationis aut exercent, aut cohibeat, aut intendat, aut remittat, illa hanc regat, ac moderetur, & justò imperiò temperet; inter Rationem ac Deum, ut iustificati ex fide pacem habeamus

ad

ad ipsum, cum toto corde, omnibus viri-
 bus diligentes, in eoque omnem spem no-
 stram ponentes. Deinde nobis cum omni-
 bus, quæ extra nos sunt, pax & concordia
 sit: *si fieri potest, cum omnibus hominibus*
pacem habentes, ut nulli irascamur, nulli
 bellum inferamus; sin aliter ratio ac divi-
 na lex cogit, dum vitijs indignamur, ho-
 minibus ne simus infensi; dum bellum ju-
 stè ciemus, pacem inter arma quæramus.
 Quodsi nobis hæc agentibus obsistat alie-
 næ improbitatis audacia, cum ijs, qui ode-
 runt pacem, simus pacifici; non desista-
 mus hortari verbo, factis docere, invitare
 clementiâ, quicquid humana solertia com-
 minisci possit, adhibere, ut, quicunque
 sunt pacis inimici, Domino favente resi-
 piscant. Hoc erit Filium Dei agere inter
 homines; hoc qui agunt, summum opus
 ac maximum omnium, quæ in hoc uni-
 verso agi possunt, agunt. Animadverten-
 dum est, ut, quanta res sit Pacem inter
 homines conciliare, discamus, cum vel
 maximè inter misericordiæ opera lo-
 cum habeat, pacem sancire inter homi-
 nes, tamen huic uni operi peculiarem bea-
 titudinem esse attributam eamque septi-

Rom. 12
v. 18.

T s

mam,

*Matt. 5.
v. 7.*

mam, id est, unâ exceptâ perfectissimam,
& cœteris misericordiæ operibus parem
vicem adpromissam: *Beati misericordes,*
quoniam ipsi misericordiam consequen-
tur: at paci quæsitæ attributum esse, quod
summum est, Filij Dei vocabuntur; nam
hoc unum opus tantò cætera omnia exce-
dit intervallò, quantò plus est Filium Dei
vocari, quàm Misericordiam consequi.
Solliciti ergo simus, in nobis atque in om-
nibus conservare unitatem spiritûs in vin-
culo Pacis.

CAPUT IX.

Octavam Beatitudinem esse,
constanter Deo adherere in adver-
sitatibus & persecutionibus.

*Lue. 23.
v. 46.*

ET clamans voce magna Jesus ait: Pa-
ter, in manus tuas commendo spiri-
tum meum. Octava Beatitudo est; *Beati,*
qui persecutionem patiuntur propter ju-
stitiam, quoniam ipsorum est Regnum cœ-
lorum. Eam persecutionem nemo gravio-
rem passus est, quàm Dominus in cruce,